z p r á v y

Ministerstva financí České republiky

pro finanční orgány okresních úřadů, obcí a krajů

Ročník: 2001

Číslo: 2

V Praze dne 30. března 2001

OBSAH:

strana

1.Druhové třídění daňových příjmů obcí
ref. ing. R. Kotrba ……...…… 3
2. Hrazení nákladů vzniklých obecnímu úřadu při přijetí nalezené věci podle § 13 odst. 2 zákona č. 102/1992 Sb.
čj.: 124/127 394/2000 – ref. Mgr. Sabová ……. 4
3. Možnost poskytování sociálních půjček okresními úřady po 1. 1. 2001
čj.: 373/10 459/2001 – ref. Ing. Petrová ……..... 4
4. Označování zadavatele veřejné zakázky v případě organizační složky státu
čj.: 221/12 044/2001- ref. JUDr. Vilhelmová ……..… 5
5. Zápisy příspěvkových organizací zřízených obcí nebo krajem do obchodního rejstříku
čj.: 124/23 385/2001 – ref. JUDr. L. Šiktancová ……..... 6
6. Stanovisko k pojmu ”schválený rozpočet” v územně členěném statutárním městě
čj.: 124/18 190/2001 – ref. Mgr. Sabová …… 7
7. Vracení prostředků za nesprávně vyplacené dávky zpět do rozpočtů okresních úřadů
čj.: 373/3 203/2001 – ref. Ing. Petrová ……... 8
8. Správní poplatky při vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů
čj.: 124/10 884/2001 – ref. Mgr. Sabová ……..…. 10
9. Ubytovací služby
čj.:124/137 877/2000 – ref. Mgr. Sabová ……..… 11

10. Výkon funkce zakladatele akciové společnosti a výkon akcionářských práv jménem státu podle § 28 odst. 2 zákona č. 219/2001 Sb.
čj.: 221/9 359/2001 - ref. JUDr. Vilhelmová …… 12
11. Kontrolní činnost u okresních úřadů
ref. ing. R. Kotrba ……. 13
12. Aplikace § 7 zákona č. 219/2000 Sb. v podmínkách Kanceláře Senátu
čj.: 221/129 187/2000 - ref. JUDr. Vilhelmová ……...…. 15
13. Úhrady členských příspěvků České lékařské komoře za lékaře – zaměstnance
čj.: 372/17 890/2001 – ref. ing. Till ……..…… 16
14. Odpisy příspěvkových organizací územních samosprávných celků
čj.: 124/24 925/2001 – ref. Mgr. Sabová …….. 17
15. Zřizování organizačních složek a příspěvkových organizací okresním úřadem
čj.: 124/24 242/2001 – ref. Mgr. Sabová …….. 18
16. Výdaje na pohoštění
čj.:124/19 294/2001 – ref. Mgr. Sabová ……... 19

1.Druhové třídění daňových příjmů obcí
ref. ing. R. Kotrba

V ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) se stanovují daňové příjmy rozpočtů obcí. Jednotlivé daňové příjmy zařadí obce na tyto položky rozpočtové skladby:

Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří

a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází, **položka 1511**,

b) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty, **položka 1211**,

c) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů, **položka 1111,**

d) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c), **položka 1113**,

e) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob, s výjimkou výnosů uvedených pod písmeny c), d) a g), **položka 1112**,

f) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, **položka 1121,**

g) 30 % z výnosu záloh[5)] na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby [6)] a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků[7)] sražených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby, **položka 1112,**

h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby, **položka1122.**

2. Hrazení nákladů vzniklých obecnímu úřadu při přijetí nalezené věci podle § 13 odst. 2 zákona č. 102/1992 Sb.
čj.: 124/127 394/2000 – ref. Mgr. Sabová

K žádosti o výklad, jakým způsobem může obec, která přijala nalezenou věci (v daném případě zvíře) požadovat po obci, v jejímž územním obvodu bylo zvíře nalezeno, uhrazení nákladů vzniklých s jejich péčí, sdělujeme:

Podle ustanovení § 13 zákona č.102/1992 Sb., je orgánem příslušným k přijetí nalezené věci od nálezce kterýkoliv obecní úřad. Nedošlo-li k nálezu v územním obvodu obce, jejíž obecní úřad nález přijal, je tento obecní úřad povinen vyrozumět o nálezu obecní úřad obce, v níž k nálezu došlo. Z tohoto ustanovení nevyplývá, že by obec, v jejímž územním obvodu bylo zvíře nalezeno, měla hradit obci, které bylo zvíře nálezcem odevzdáno nějaké náklady spojené s péčí o toto zvíře. Není zde ani uvedeno, že by zvíře obec, v jejímž územním obvodu bylo nalezeno, měla od obce, které bylo nálezcem předáno od této obce převzít do své péče.

Podle našeho názoru měl zákonodárce na mysli pouze to, aby obec, v jejímž územním obvodu bylo zvíře nalezeno, v místě obvyklým způsobem o nálezu zvířete vyrozuměla své občany, neboť podle ustanovení § 135 občanského zákoníku je ten kdo najde ztracenou věc, povinen ji vydat vlastníkovi. Není-li vlastník znám, je nálezce povinen odevzdat ji příslušnému státnímu orgánu. Nepřihlásí-li se o ni vlastník do jednoho roku od jejího odevzdání, připadá věc do vlastnictví státu.

Jiná situace by podle našeho názoru byla v případě, že by obec, v jejímž územním obvodu bylo zvíře nalezeno, chtěla toto zvíře předat obci, která má zřízen útulek pro opuštěná zvířata. Obec, která má zřízen útulek pro opuštěná zvířata, by mohla na obci, v jejímž územním obvodu bylo zvíře nalezeno, požadovat úhradu nákladů spojených s péčí o převzaté zvíře, a to na základě uzavřené smlouvy. Popřípadě by obec, která má zřízen útulek pro opuštěná zvířata, mohla mít uzavřeny s okolními obcemi rámcové smlouvy o umístění zvířat nalezených v územních obvodech těchto obcí.

---

3. Možnost poskytování sociálních půjček okresními úřady po 1. 1. 2001
čj.: 373/10 459/2001 – ref. Ing. Petrová

Na základě častých telefonických i písemných dotazů k možnosti poskytování bezúročných sociálních půjček podle § 57 a 58 vyhlášky č. 182/1991 Sb. i po 1. lednu 2001 sdělujeme stanovisko Ministerstva financí k této problematice:

Od 1. ledna 2001 jsou okresní úřady organizačními složkami státu. Jako takové mohou podle § 49 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) poskytovat půjčky pouze z fondu kulturních a sociálních potřeb, nebo na základě zvláštního právního předpisu. Takovým zvláštním právním

předpisem je i vyhláška č. 182/1991 Sb., na niž je dokonce u citovaného ustanovení rozpočtových pamatováno odkazem.

Okresní úřady tedy **mohou** poskytovat bezúročné půjčky podle § 57 a 58 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení i po 1. lednu 2001. Citovaná ustanovení vyhlášky č. 182/1991 Sb. stanovují formu, podmínky a lhůty splatnosti. Předpokládá se rovněž, že poskytovatel půjčky (referát sociálních věcí) důkladně prověří i majetkové poměry žadatele, aby byla půjčka návratná. Bezúročné sociální půjčky občanům, poskytované podle ustanovení § 57 a 58 vyhlášky č. 182/1991, jsou **hrazeny z prostředků státního rozpočtu prostřednictvím okresního úřadu.** Tyto půjčky nejsou nárokové, okresní úřad je tedy může poskytnout, ale také nemusí.

Pokud jde o účtování v této oblasti, rozpočtová skladba pro poskytování půjček obyvatelstvu stanovuje položku 5660 - Neinvestiční půjčky obyvatelstvu, v případě investičních půjček pak položku 6460 - Investiční půjčky obyvatelstvu (např. půjčky na zakoupení automobilu). Pro splátky takto poskytnutých půjček má nová rozpočtová skladba položku 2460 - Splátky půjček od obyvatelstva. Z hlediska funkčního třídění je třeba poskytnuté půjčky sledovat na příslušném paragrafu oddílu 43 - Sociální péče a pomoc a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti, a to v závislosti na tom, komu byla půjčka poskytnuta.

---

4. Označování zadavatele veřejné zakázky v případě organizační složky státu
čj.: 221/12 044/2001- ref. JUDr. Vilhelmová

Jak vyplývá z příslušných ustanovení zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., organizační složky státu nemají právní subjektivitu. Pořizuje-li organizační složka státu majetek, popřípadě sjednává-li provedení prací nebo poskytování služeb na základě veřejné zakázky, jde podle našeho názoru o případ, kdy do právních vztahů při zadávání veřejné zakázky a poté i samotného právního vztahu vzniklého na základě veřejné zakázky vstupuje stát - Česká republika jako právnická osoba ve smyslu § 6 cit. zákona. Veškeré provádění právních úkonů s tím spojených se pak řídí § 7 téhož zákona.

Příslušnost konkrétní organizační složky státu a tím i okruh možných jednajících fyzických osob (vedoucí organizační složky státu popř. pověření vedoucí či jiní zaměstnanci) je přitom určen faktem, že tato organizační složka státu potřebuje předmětný majetek resp. práce nebo služby k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti (§ 9 odst. 1 zákona).

Z uvedeného vyplývá, že jako zadavatel veřejné zakázky a tedy účastník veškerých právních vztahů s tím spojených **musí být uvedena Česká republika a současně i organizační složka státu**, která bude příslušná hospodařit nejen s výhledově nabytým hmotným majetkem, ale bude příslušná hospodařit i s veškerými dalšími (zejména nehmotnými) aktivy (právy) vyplývajícími z procesu zadávání i případné realizace veřejné zakázky (kdy bude přijímat

provedené práce nebo poskytované služby) a z toho titulu pak v souladu s § 38 zákona bude zajišťovat i plnění souvisejících závazků státu.

Zákon výslovně neurčuje, jaké označení má být pro případy vystupování státu v právních vztazích jednotně používáno; s ohledem na **vzájemnou provázanost a podmíněnost příslušnosti organizačních složek státu a možnosti státu vystupovat v právních vztazích** však toto označení nepochybně musí splňovat výše uvedený požadavek. V rámci obecné metodiky, kterou Ministerstvo financí k problematice aplikace zákona č. 219/2000 Sb. a dalších předpisů o hospodaření s majetkem státu s ohledem na svou působnost zajišťuje, doporučujeme používat označení "**Česká republika - Ministerstvo .... (či název jiné organizační složky státu)**". Pro účely další identifikace se uvádí sídlo, popř. též IČO organizační složky státu, a jde-li přímo o označení pro účely právního úkonu v písemné formě, uvede se též konkrétně jednající fyzická osoba, tedy vedoucí organizační složky státu, popř. pověřený vedoucí či jiný zaměstnanec (§ 7 odst. 1 a 2 zákona).

Pokud je u orgánu dohledu, t.j. Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, zahájeno správní řízení, jehož účastníkem je vždy zadavatel, pak i zde musí z hlediska označení účastníka řízení nutně figurovat **Česká republika spolu s příslušnou organizační složkou státu** (viz výše). Příslušnost organizačních složek státu je totiž určující i pro jejich vystupování v řízeních před soudy a jinými orgány (tedy i před orgánem dohledu) za stát ve smyslu § 14 odst. 4 věta druhá zákona. Z hlediska **procesní stránky** jejich vystupování se i pro tyto účely uplatní **systém jednání upravený v § 7 zákona** (t.j. procesní úkony činí vedoucí organizační složky státu nebo pověřený vedoucí či jiný zaměstnanec; naproti tomu pro účely občanského soudního řízení srov. speciálně § 21a o.s.ř.).

Pro úplnost poznamenáváme, že sám orgán dohledu, který je rovněž organizační složkou státu, správní řízení vede jako příslušný orgán podle zvláštních právních předpisů a na jeho jednání v tomto postavení se zákon č. 219/2000 Sb. (a tedy ani § 6 a 7) **nevztahuje**. Z toho vyplývá i způsob jeho označování pro tyto účely, t.j. pouze uvedením **vlastního názvu**. Ve stejném postavení by orgán dohledu byl i jako účastník soudního řízení o případném přezkumu jím vydaného správního rozhodnutí.

---

5. Zápisy příspěvkových organizací zřízených obcí nebo krajem do obchodního rejstříku
čj.: 124/23 385/2001 – ref. JUDr. L. Šiktancová

S ohledem na ustanovení § 27 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, které se týká zápisu příspěvkových organizací do obchodního rejstříku, se množí dotazy, zda je nutno zapisovat i příspěvkové organizace zřízené před účinností zákona č. 250/2000 Sb.

Podle společného stanoviska Ministerstva financí a Ministerstva spravedlnosti budou zapisovány do obchodního rejstříku příspěvkové organizace nově vzniklé po účinnosti výše

uvedeného zákona a také již dříve vzniklé příspěvkové organizace, u nichž bude docházet **k vydání nových zřizovacích listin v souladu s § 27 zákona č. 250/2000 Sb.** Příspěvkové organizace dříve zřízené, u nichž nedojde k vydání nových zřizovacích listin, nebudou do obchodního rejstříku zapisovány.

---

6. Stanovisko k pojmu ”schválený rozpočet” v územně členěném statutárním městě
čj.: 124/18 190/2001 – ref. Mgr. Sabová

V souladu s ustanovením § 1 odstavec 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ustanovení tohoto zákona, která se vztahují na rozpočty a finanční hospodaření obcí, platí ve statutárních městech a v hlavním městě Praze pro jejich městské části nebo obvody. Obsah rozpočtu městských částí nebo obvodů, včetně struktury jejich příjmů a výdajů, stanoví město ve své pravomoci.

Na městské části nebo obvody se tedy vztahuje celý zákon č. 250/200 Sb., s výjimkou ustanovení § 7 (příjmy) a § 9 (výdaje), neboť druhy jejich příjmů a výdajů resp. obsah jejich rozpočtu stanoví ve své pravomoci statutární město obecně závaznou vyhláškou (statutem) ve smyslu ustanovení § 4 odstavec 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a hlavní město Praha ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavní městě Praze, a to podle místních podmínek.

Městská část nebo městský obvod vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě rozpisu platného rozpočtu města a to v souladu se stanovenou strukturou příjmů a výdajů stanovených městem. Dále pak hospodaří v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. v rámci působnosti svěřené jí statutárním městem.

Pokud městská část nebo městský obvod neschválí svůj rozpočet před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se její rozpočtové hospodaření v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla rozpočtového provizoria stanoví zastupitelstvo městské části nebo městského obvodu pro tuto konkrétní městskou část nebo městský obvod.

V souladu s ustanovením § 13 zákona č. 250/2000 Sb., statutární město hospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria stanovených zastupitelstvem tohoto města v případě, že nebude schválen rozpočet tohoto města před 1. lednem rozpočtového roku.

Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že pokud nebude schválen ve stanoveném termínu rozpočet městské části nebo městského obvodu, nemá toto neschválení vliv na rozpočet města ani na rozpočty jiných městských částí nebo městských obvodů. Pouze ta městská část nebo městský obvod, která neschválila svůj vlastní rozpočet, bude hospodařit podle pravidel rozpočtového provizoria, které stanoví její zastupitelstvo.

7. Vracení prostředků za nesprávně vyplacené dávky zpět do rozpočtů okresních úřadů
čj.: 373/3 203/2001 – ref. Ing. Petrová

Na základě četných dotazů **okresních úřadů** k tomu, jak postupovat při vracení prostředků do rozpočtů okresních úřadů po 1. 1. 2001, odkdy jsou okresní úřady organizačními složkami státu, sdělujeme následující stanovisko Ministerstva financí:

Dotazy se konkrétně týkají postupu okresních úřadů v následujících případech:

1) při vracení nesprávně vyplacených dávek sociální péče,
2) při vracení výživného,
3) v případě splátek od občanů na poskytnutou sociální půjčku.

Ad 1) vracení dávek

a) Pokud je nesprávná výplata dávky kvalifikována jako neoprávněné čerpání prostředků státního rozpočtu, pak se vracení zpět do státního rozpočtu realizuje na základě rozhodnutí místně příslušného Finančního úřadu o odvodu prostředků do státního rozpočtu, včetně vyměření penále. Tento **odvod a penále** jsou výdajem okresního úřadu. Odvod neoprávněně čerpaných prostředků do státního rozpočtu včetně příslušného penále je třeba na OkÚ zařadit na výdajovou položku 5363 - Úhrady sankcí jiným rozpočtům a to na paragrafu 4369 - Ostatní správa v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti.

b) Pokud nesprávná výplata dávky není klasifikována jako neoprávněné čerpání prostředků státního rozpočtu, pak dávku vrací občan-příjemce dávky. Nejprve ji občan vrátí tam, odkud dostal dávku vyplacenou, tedy do rozpočtu obce, nebo do rozpočtu okresního úřadu. Následně pak obce vrácené prostředky odvedou do rozpočtu okresního úřadu, a to včetně ”avíza” s uvedením důvodu platby (např. ”vrácené dávky”).

V případě vracení dávek z minulých let je občanem vrácená dávka zaúčtována okresním úřadem i obcí na příjmovou položku 2229 - Přijaté vratky transferů j.n., a obce je účtují na dávkový paragraf podle druhu vracené dávky, tedy § 4179, nebo § 4180, nebo § 4199. Když obec následně odvede tyto vrácené prostředky do rozpočtu okresního úřadu, účtuje je minusovým zápisem na výše uvedeném místě rozpočtové skladby.

V případě vracení dávky vyplacené v běžném rozpočtovém roce se toto vrácení účtuje jak u okresního úřadu, tak i u obce jako kompenzační operace s minusem na výdajovou položku 5410 - Sociální dávky a opět na příslušný paragraf dávkový, tedy § 4179, § 4180 nebo § 4199 (viz § 49, odst. 7 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech).

Ad 2) vracení výživného

Výživné od osob povinných výživou k dítěti vymáhá na okresním úřadě orgán péče o dítě. Vymožené výživné přijme okresní úřad na svůj účet a rozpočtově jej zařadí na příjmovou položku 2324 – Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Ad 3) splátky půjček

Bezúročné sociální půjčky občanům podle ustanovení § 57 a 58 vyhlášky č. 182/1991 Sb., jsou hrazeny z prostředků okresního nebo magistrátního úřadu. Tyto půjčky nejsou nárokové, úřad je tedy může poskytnout, ale také nemusí. Citovaná ustanovení vyhlášky č. 182/1991 Sb. stanovují formu, podmínky a lhůty splatnosti, výše splátek.

Předpokládá se rovněž, že poskytovatel půjčky (referát sociálních věcí) důkladně prověří i majetkové poměry žadatele, aby byla půjčka návratná. Splátky sociálních půjček od občanů jsou příjmem okresního (resp. magistrátního úřadu).

Pokud jde o účtování v této oblasti rozpočtová skladba stanovuje pro poskytování půjček obyvatelstvu položku 5660 - Neinvestiční půjčky obyvatelstvu, v případě investičních půjček pak položku 6460 - Investiční půjčky obyvatelstvu. Pro splátky takto poskytnutých půjček má rozpočtová skladba položku 2460 - Splátky půjček od obyvatelstva. Z hlediska funkčního třídění je třeba poskytnuté půjčky sledovat na příslušném paragrafu oddílu 43 - Sociální péče a pomoc a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti v závislosti na tom, komu konkrétně je půjčka poskytnuta.

V souvislosti s výše popsanou změnou postupu při vracení prostředků okresními úřady pro úplnost připomínáme, že **postup při vracení prostředků nesprávně vyplacených Magistrátními úřady Praha, Plzeň, Brno a Ostrava**, jakož i postup při vracení výživného vymoženého těmito Magistráty i postup v případě splátek na půjčku poskytnutou Magistráty občanům **zůstává i nadále nezměněn**.

Konkrétně to znamená, že jmenované magistrátní úřady budou vracet vymožené prostředky za nesprávně vyplacené dávky sociální péče i vymožené výživné zpět do státního rozpočtu, a to na příjmový účet státního rozpočtu č. 772-5921-001/0710, variabilní symbol 9, včetně zaslání avíza na Ministerstvo financí - odbor 20 s uvedením důvodu platby. Splátky půjček od občanů zůstávají na příjmovém účtu konkrétního Magistrátního úřadu.

---

8. Správní poplatky při vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů
čj.: 124/10 884/2001 – ref. Mgr. Sabová

K žádosti o sdělení, zda by správní poplatky stanovené za vydání občanských průkazů a cestovních dokladů při podání žádosti o jejich vydání u okresního úřadu, v jehož obvodu nemá

občan trvalé bydliště, nemohly být do státního rozpočtu odvedeny přímo tímto okresním úřadem, sdělujeme:

Správní poplatky za vydání občanského průkazu se platí pouze v případech uvedených v položce 15 sazebníku správních poplatků zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a správní poplatky za vydání cestovních dokladů jsou stanoveny v položce 99 sazebníku zákona o správních poplatcích. **Zpoplatňovaným úkonem je vydání dokladů, nikoliv podání žádosti. Správní poplatek je tedy splatný až před vydáním dokladů (§ 6 odst. 1 zákona o správních poplatcích).**

V případě, kdy poplatník zaplatí správní poplatek již při podání žádosti a správní orgán nevydá doklad, upozorňujeme na ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona o správních poplatcích, podle něhož vrací správní orgán, poplatek který vybral. Zaplacený správní poplatek je povinen vrátit správní orgán, který je příslušný k vydání dokladu, a to na základě vydaného rozhodnutí o vrácení správního poplatku (§ 32 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů).

Od 1. 1. 2001 příjmy a výdaje všech okresních úřadů, příjmy a výdaje organizačních složek státu jimi zřízených a příspěvky, dotace na financování programů a odvody jimi zřízených příspěvkových organizací tvoří kapitolu Okresní úřady členěnou podle jednotlivých okresních úřadů. Správcem kapitoly Okresní úřady je Ministerstvo financí (§ 10 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb.). Správní poplatky vybírané okresními úřady jsou tedy příjmem státního rozpočtu. V důsledku toho i okresní úřad, pokud je správním orgánem vydávajícím doklad, nemůže odmítnout zaplacení správního poplatku formou kolkové známky, neboť výnos z kolkových známek je příjmem státního rozpočtu.

Žádosti o vydání cestovního dokladu, jejichž vzory jsou uvedeny v příloze vyhlášky č. 177/2000 Sb., kterou se provádí zákon o evidenci obyvatel, zákon o občanských průkazech a zákon o cestovních dokladech, obsahují mimo jiné potvrzení o uhrazení správního poplatku.

Okresní úřad, který žádost o vydání cestovního dokladu přijme, přičemž v jeho obvodu nemá občan trvalé bydliště, správní poplatek zaplacený v hotovosti při podání žádosti, odvede přímo do státního rozpočtu. V žádosti o vydání cestovního dokladu v rubrice potvrzení o uhrazení správního poplatku vyznačí nejen tuto skutečnost, ale uvede i poznámku, že správní poplatek byl odveden na zvláštní účet státního rozpočtu s předčíslím 3711 (správní poplatky) včetně data odvodu, podpisu pověřené osoby a otisku úředního razítka .

Žádost o vydání občanského průkazu, jejíž vzor je uveden v příloze č. 8 vyhlášky č. 177/2000 Sb., obsahuje rubriku ”úřední záznam”. Okresní úřad, který žádost o vydání občanského průkazu přijme, přičemž v jeho obvodu nemá občan trvalé bydliště, správní poplatek zaplacený v hotovosti při podání žádosti odvede přímo do státního rozpočtu. V rubrice ”úřední záznam” uvede, že správní poplatek byl zaplacen a odveden na zvláštní účet státního rozpočtu s předčíslím 3711 (správní poplatky) včetně data odvodu, podpisu pověřené osoby a otisku úředního razítka.

Pokud bude zachován výše uvedený postup, nic nebrání tomu, aby okresní úřad, který přijal shora uvedené žádosti od občanů, kteří v jeho obvodu nemají trvalé bydliště a současně

zaplatili správní poplatky v hotovosti při podání žádosti, je odvedl do státního rozpočtu přímo, bez jejich zasílání okresnímu úřadu, v němž má občan (poplatník) trvalé bydliště.

Ustanovení zvláštních právních úprav, která přibližují výkon státní správy k občanům a institucím tak, že žádosti o vydání dokladů mohou převzít orgány obce pověřené vedením matrik, neznamená, že by byly správním orgánem, který provádí zpoplatňovaný úkon, a proto nemohou vybírat správní poplatky na svůj účet. Správní poplatky zaplacené v hotovosti již při podání žádosti jsou povinny odeslat na zvláštní účet státního rozpočtu s předčíslím 3711 (správní poplatky) zřízený Ministerstvem financí u pobočky ČNB pro okresní úřad, v jehož obvodu má poplatník trvalé bydliště. Trvá-li na zaplacení správního poplatku při podání žádosti, nemůže být odmítnuto ani zaplacení formou kolkových známek.

V případech, kdy mají žadatelé trvalé bydliště ve městech Brno, Ostrava, Plzeň, nebo v hlavním městě Praze, nelze správní poplatky odvádět do státního rozpočtu, ale příslušný okresní úřad je povinen správní poplatky zaplacené v hotovosti při podání žádosti zaslat na účet příslušného magistrátu (v hl. m. Praze na účet městské části), neboť **v souladu s ustanovením § 7 odst. 1 písm. d) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jsou příjmem rozpočtu obce příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této činnosti.** Ze shora uvedených důvodů nemůže být správní poplatek zaplacen formou kolkových známek.

Pokud žádosti o vydání dokladů podávají osoby s trvalým bydlištěm ve městech Brno, Ostrava, Plzeň, nebo v hlavním městě Praze, u orgánů obcí pověřených vedením matrik, neznamená to, že jsou orgány obcí správním orgánem, který provádí zpoplatňovaný úkon; proto nemohou vybírat správní poplatky na svůj účet. Správní poplatky zaplacené v hotovosti při podání žádosti musí orgán obce odeslat na účet příslušného magistrátu (v hl. m. Praze na účet městské části) podle místa trvalého bydliště občana. Správní poplatek v tomto případě nelze platit kolkovými známkami.

---

9. Ubytovací služby
čj.:124/137 877/2000 – ref. Mgr. Sabová

K žádosti o výklad ustanovení § 53 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, jestliže na poskytování ubytovací služeb je vystaven živnostenský list, sdělujeme:

V souladu s ustanovením § 53 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, příspěvková organizace hospodaří mimo jiné s prostředky získanými jinou činností. Hospodářský výsledek příspěvkové organizace je v souladu s ustanovením § 55 odst. l tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v jiné činnosti po zdanění.

Jiná činnost musí být sledována odděleně od hlavní činnosti, přičemž předmět a rozsah této jiné činnosti musí být doplněn do zřizovací listiny před jejím započetím. Pokud je hospodářským výsledkem jiné činnosti k 30. 9. ztráta, je statutární orgán příspěvkové organizace povinen zajistit vyrovnání této ztráty do konce rozpočtového roku, nebo učinit opatření k ukončení jiné činnosti tak, aby v této činnosti nebylo pokračováno po skončení rozpočtového roku (tomu viz § 63 rozpočtových pravidel).

Pokud tedy má příspěvková organizace živnostenský list na poskytování ubytovacích služeb a tyto ubytovací služby včetně jejich rozsahu má obsaženy ve své zřizovací listině, jedná se o jinou činnost. V tom případě bude příspěvková organizace poskytovat ubytovací služby v souladu s ust. § 754 občanského zákoníku a nájem podle § 53 odst. 6 rozpočtových pravidel nebude do státního rozpočtu odvádět.

---

10. Výkon funkce zakladatele akciové společnosti a výkon akcionářských práv jménem státu podle § 28 odst. 2 zákona č. 219/2001 Sb.
čj.: 221/9 359/2001 - ref. JUDr. Vilhelmová

Pokud Ministerstvo zemědělství z titulu práva hospodaření s majetkem státu zajišťovalo ke dni nabytí účinnosti zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb., výkon akcionářských práv v akciových společnostech, pak **počínaje dnem 1. ledna 2001 zajišťuje výkon těchto práv podle § 52 odst. 2 cit. zák. i nadále, a to z titulu své příslušnosti hospodařit s majetkem státu** (zde konkrétně s akciemi a s právy z nich vyplývajícími) **v souladu s § 9 odst. 1 cit. zák.** Při hospodaření s tímto majetkem státu se řídí uvedeným zákonem (zejm. ustanoveními upravující základní povinnosti při hospodaření s majetkem státu, § 17, § 28 odst. 3 věta prvá a § 37 odst. 3, nelze zcela vyloučit ani aplikaci § 19 resp. § 55 odst. 3 cit. zák.; k tomu pak mohou podle konkrétních okolností přistupovat i související ustanovení prováděcí vyhlášky č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu) a dále právními předpisy upravujícími režim akciových společností, cenných papírů a pod. **Při výkonu akcionářských práv v těchto akciových společnostech se uplatní obecný způsob jednání vedoucího organizační složky státu, popř. pověřeného vedoucího nebo dalšího zaměstnance, tak jak je upraven v § 7 cit. zák.** (tj. výkon akcionářských práv přímo ministrem anebo pověřeným zaměstnancem ministerstva) proto odpovídá i nové právní úpravě.

Pro úplnost poznamenáváme, že uvedený obecný režim hospodaření s akciemi a výkonu akcionářských práv státu se netýká jen případů pocházejících z doby před nabytím účinnosti zákona č. 219/2000 Sb., ale **postihuje i majetek v podobě akcií nabytých státem počínaje 1. lednem 2001 v souladu s § 12 odst. 2 popř. odst. 7 a § 13 cit. zák.**

Tento obecný režim je třeba odlišit od **speciální regulace zakladatelských popř. spoluzakladatelských aktivit státu podle § 28 odst. 1 věta prvá a odst. 2 cit. zákona**, tedy

případů, kdy stát nezískává tento druh majetku převodem popř. přechodem, nýbrž tím, že **vznik akciové společnosti primárně sám přivodí anebo se na tomto vzniku podílí**. Takovouto možnost zákon č. 219/2000 Sb. podřizuje určitým omezujícím podmínkám, především nutné existenci **zvláštního právního předpisu** (zákona).

Pokud jde o **§ 28 odst. 2 cit. zák.**, upravuje uvedené ustanovení výlučně režim výkonu funkce zakladatele (spoluzakladatele) akciové společnosti a způsob výkonu akcionářských práv **v akciové společnosti založené (spoluzaložené) za podmínek § 28 odst. 1 cit. zák.** Stanovená pravidla fungují jako **subsidiární** pro případ, že by výše zmíněný zvláštní právní předpis neobsahoval vlastní právní úpravu. Z hlediska zde zakotveného způsobu výkonu práv akcionáře nutno konstatovat, že režim upraveného pověření pro účely jednání v těchto věcech představuje určitou **dílčí odchylku od obecné úpravy obsažené v § 7 cit. zákona**. Odlišnost spočívá zejména v tom, kdo konkrétní fyzickou osobu pověřuje (vláda) a z části i koho lze takto pověřit (pověření se týká zaměstnance, který je zařazen v příslušné organizační složce státu, tedy v zakladatelském ministerstvu, ale primárně se nepočítá s pověřením vedoucího příslušné organizační složky státu, tedy ministra; v tomto směru ovšem nelze vyloučit případnou speciální úpravu provedenou zmíněným zvláštním právním předpisem).

---

11. Kontrolní činnost u okresních úřadů
ref. ing. R. Kotrba

A. Finanční kontrola u zřízených příspěvkových organizací

Podle ustanovení § 10 odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., tvoří okresní úřady kapitolu 380 - Okresní úřady členěnou podle jednotlivých okresních úřadů. Správcem této kapitoly je Ministerstvo financí, konkrétně odbor 12 – financování územních rozpočtů.

Podle § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona provádí finanční kontrolu u příspěvkových organizací Ministerstvo financí nebo územní finanční orgány. Podle § 40 odst. 1 téhož zákona je správce kapitoly povinen vytvořit systém finanční kontroly, který zajistí finanční kontrolu i u svých příspěvkových organizací.

Ustanovení § 8 odst. 2 písm. e) zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, stanovuje, že okresní úřad řídí a zrušuje právnické osoby a organizační složky, které zřídil. Na základě toho může správce kapitoly 380 – Okresní úřady stanovit v systému kontroly, že okresní úřady provádějí finanční kontrolu u svých příspěvkových organizací.

B. Kontrolní působnost okresních úřadů vůči obcím ve finanční kontrole

Okresní úřady provádí ve svém územním obvodu finanční kontrolu u obcí a jimi zřízených organizací podle § 39 a násl. zákona č. 218/2000 Sb.

Finanční kontrolou se rozumí souhrn činností ověřujících především oprávněnost, efektivnost a hospodárnost při nakládání s prostředky státního rozpočtu, s jinými peněžními prostředky státu nebo s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, ze státního fondu, ze státních finančních aktiv nebo z Národního fondu. Dále také i skutečnosti rozhodné pro poskytnutí prostředků ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu, ze státního fondu nebo z Národního fondu a skutečnosti rozhodné pro poskytnutí státní záruky.

Finanční kontrola se může provádět před rozhodnutím o poskytnutí těchto prostředků nebo poskytnutí státní záruky, v průběhu použití prostředků i po jejich použití, a to podle účetnictví.

C. Přezkoumání hospodaření obcí a svazků obcí

Ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, stanoví povinnost pro obec a svazek obcí nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Výsledek přezkoumání musí být obsahem závěrečného účtu, který se předkládá zastupitelstvu obce ke schválení.

Okresním úřadům je podle § 8 odst. 2 písm. d) zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, stanovena povinnost provést toto přezkoumání, je-li o to obcí požádán.

Ministerstvu financí ukládá zákon č. 250/2000 Sb. stanovit obsah a podmínky tohoto přezkoumání vyhláškou. Vyhláška dosud nebyla vydána, a proto přezkoumávání hospodaření obcí za rok 2000 bude probíhat podle platného Metodického pokynu k provedení přezkoumání hospodaření obcí okresními úřady a auditory, čj.: 124/92 785/1998 ze dne 29. prosince 1998.

Obsahem přezkoumání jsou údaje, které má obsahovat závěrečný účet včetně přezkoumání nakládání s majetkem obce, jimi zřízených příspěvkových organizací a majetkem vloženým do svazku obcí. Základními okruhy přezkoumání jsou dodržování povinností, vedení účetnictví, hospodaření podle schváleného rozpočtu a dodržování kompetencí (zejména při majetkoprávních úkonech) mezi orgány obce a svazku obcí.

Finanční kontrola, která se zabývá zejména nakládáním se státními prostředky, je tedy součástí přezkoumání hospodaření obce.

12. Aplikace § 7 zákona č. 219/2000 Sb. v podmínkách Kanceláře Senátu

čj.: 221/129 187/2000 - ref. JUDr. Vilhelmová

Samo ustanovení § 7 zákona č. 219/2000 Sb. upravuje, kdo (která fyzická osoba) činí **jménem státu** právní úkony, pokud stát vystupuje jako účastník právních vztahů a je tedy podle § 6 tohoto zákona **právnickou osobou**. Bylo do zákona zařazeno z důvodu, že stát jako právnická osoba nenaplňuje z hlediska obecných předpisů všechny znaky právnické osoby, t.j. má sice název, ale nemá sídlo a zejména **nemá obecně použitelný statutární orgán**; navíc

rozsah aktivit státu je natolik široký, že ani **neumožňuje koncentrovat jeho právní jednání do rukou jedné osoby resp. orgánu**.

Protože chod a činnosti státu zajišťují specializované instituce v rámci své působnosti anebo předmětu činnosti (ministerstva a jiné ústřední správní úřady, popř. i další instituce nemající povahu správního úřadu), které s účinností od 1. ledna 2001 Sb. zákon č. 219/2000 Sb. pojímá jako **organizační složky státu** bez právní subjektivity, opravňuje současně zákon právě v § 7 vedoucí těchto organizačních složek popřípadě i další pověřené zaměstnance státu v organizačních složkách státu k tomu, **aby jménem státu činili i potřebné právní úkony, a to vždy pouze v rámci věcně vymezeném působností nebo předmětem činnosti té organizační složky státu, v níž jsou zařazeni**.

Organizačními složkami státu měly být podle původního vládního návrhu zákona o majetku České republiky i dosavadní rozpočtové organizace **Kancelář Poslanecké sněmovny** a **Kancelář Senátu**. V průběhu projednávání vládního návrhu zákona v Parlamentu však bylo postavení obou Kanceláří **modifikováno**, t.j. byly prohlášeny za **obdoby** organizačních složek státu (§ 3 odst. 1, § 51 odst. 1 zákona), což mělo zohlednit jejich speciální vazby na parlamentní komory, zejm. vztah vedoucích těchto Kanceláří k předsedům Sněmovny resp. Senátu (jmenování a odvolávání, odpovědnost za činnost Kanceláří).

Toto specifikum se pak projevilo i v dalších dílčích úpravách textu vládního návrhu, mimo jiné též **v § 7 odst. 1 i odst. 2**. Konkrétně odstavec 1 byl doplněn tak, že ”**vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu mohou činit právní úkony jménem státu se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo příslušného orgánu Senátu”**.

Pokud by s ohledem na provedenou úpravu § 7 vznikaly případně určité výkladové obtíže, mohly by se soustřeďovat zejména na otázky, **jakou formou a ke kterým právním úkonům** vedoucích Kanceláří bude příslušný orgán Poslanecké sněmovny nebo Senátu souhlas poskytovat a zejména, jaké případné právní následky bude mít **absence takového souhlasu**.

Musíme konstatovat, že **s ohledem na původ úprav tohoto ustanovení bude pro jeho aplikaci určující především postup samotných příslušných orgánů Poslanecké sněmovny a Senátu**. Z hlediska dikce i celkového smyslu a kontextu § 7 lze pouze vyslovit právní názor, že **každý právní úkon činěný vedoucím Kanceláře bude potřebovat souhlas** tohoto příslušného orgánu. Protože však podle odstavce 2 může vedoucí Kanceláře obdobně jako vedoucí běžné organizační složky státu pro určité právní úkony písemně pověřit jednáním jiného vedoucího zaměstnance, na jehož právní úkony se již požadavek souhlasu příslušného orgánu Poslanecké sněmovny resp. Senátu zjevně **nevztahuje**, mělo by být pro určitou vyváženost předmětem souhlasu tohoto orgánu alespoň takovéto pověření. Pokud jde o možnost rovněž vyplývající z § 7 odst. 2, t.j. že další zaměstnanci organizační složky státu mohou jménem státu činit právní úkony pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem organizační složky státu, máme obecně za to, že i toto ustanovení by bylo možno v obou Kancelářích využít. S přihlédnutím k požadavku předmětného souhlasu pro všechny právní úkony samotného vedoucího Kanceláře bychom ovšem také zde považovali za vhodné, aby příslušný orgán Poslanecké sněmovny resp. Senátu alespoň odsouhlasil konkrétní vnitřní předpis jako celek.

Pokud jde o formu poskytování souhlasu příslušným orgánem Poslanecké sněmovny nebo Senátu, bude podle našeho názoru záležet na tom, který orgán bude jako příslušný určen. Poskytnutí souhlasu by však mělo být zásadně zdokumentováno **písemně**, např. **v usnesení**. Ze zákona č. 219/2000 Sb. nelze dovodit, zda souhlas má být dáván předem nebo dodatečně; bude tedy opět záležet na praxi, kterou příslušný orgán zvolí, resp. na povaze právního úkonu, k němuž bude souhlas poskytován. Nedomníváme se, že by povaha předmětného souhlasu vyžadovala jeho připojení například přímo na vyhotovení smlouvy.

Z hlediska právní povahy a účinků předmětného souhlasu lze uvést, že souhlas příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo Senátu podle § 7 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb. nespadá pod režim předchozích souhlasů, schválení a povolení výjimek podle § 44 a 45 zákona a že tedy **tento souhlas není součástí projevu vůle státu a právního úkonu státu jako takového, kde by nedostatek souhlasu způsobil, že k právnímu úkonu vůbec platně nedojde**. O případné neplatnosti právního úkonu učiněného vedoucím Kanceláře bez souhlasu příslušného orgánu Poslanecké sněmovny resp. Senátu by podle našeho názoru bylo možno uvažovat nanejvýš v rovině obcházení zákona ve smyslu § 39 obč. zák. Konkrétní případ by závazně mohl posoudit jen soud.

Omezené možnosti dovozování případné neplatnosti právního úkonu by ovšem na druhé straně neměly vliv na **uplatnění odpovědnosti vůči vedoucímu Kanceláře za porušení povinnosti činit právní úkony jménem státu se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny resp. Senátu podle § 47 zákona č. 219/2000 Sb.**

---

13. Úhrady členských příspěvků České lékařské komoře za lékaře – zaměstnance
čj.: 372/17 890/2001 – ref. ing. Till

Novelou zákona o daních z příjmů č. 492/2000 Sb., se v § 24 odst. 2 písm. d) pro podnikatelské subjekty jako zaměstnavatele jednoznačně upřesnila možnost daňové uznatelnosti úhrady příspěvku za zaměstnance v případě, kdy členství zaměstnance je podmínkou k provozování předmětu podnikání – činnosti zaměstnavatele. Příslušná úhrada členského příspěvku zaplaceného zaměstnavatelem je potom na straně zaměstnance součástí zdanitelných příjmů ze závislé činnosti podle § 6 zákona č. 492/2000 Sb., o daních z příjmů.

U poplatníků zřízených jako organizační složka státu, státní příspěvková organizace nebo příspěvková organizace územních samosprávných celků (obce, kraje) je však i nadále nutno v jejich finančním hospodaření postupovat v prvé řadě podle právních předpisů, které jsou pro jejich hospodaření příslušné, tedy podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, které limitují výdaje těchto organizací. Pokud tyto právní předpisy upravující jejich hospodaření jednoznačně neumožňují provést věcně srovnatelnou operaci, tedy dobrovolnou úhradu povinnosti cizí osoby (v daném případě povinnost fyzické osoby jako člena České lékařské komory), což obojí nová rozpočtová pravidla

neumožňují, nelze na tyto poplatníky vztahovat výše uvedené daňové řešení, resp. z této daňové uznatelnosti vyvozovat pro ně možnost takovéto úhrady, ke které nejsou smluvně ani jinak vázáni.

Považujeme za nutné upozornit Českou lékařskou komoru, že pro řešení dané problematiky ve zdravotnických organizacích zřizovaných státem nebo samosprávou není prvořadý daňový režim, ale úpravě v zákoně o České lékařské komoře a ve výše citovaných zákonech - rozpočtových pravidlech. Jedině navržením a schválením účinnosti novelizace těchto zvláštních právních předpisů ve smyslu uložení nebo umožnění "zástupné" úhrady členského příspěvku fyzické osoby – lékaře, který je zaměstnancem organizace státu nebo samosprávného celku tímto jeho zaměstnavatelem, lze uvedeného požadavku docílit.

---

14. Odpisy příspěvkových organizací územních samosprávných celků
čj.: 124/24 925/2001 – ref. Mgr. Sabová

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, výrazným způsobem posiluje úlohu zřizovatele vůči zřízeným organizacím, zejména vůči příspěvkovým organizacím. Vyplývá to z vymezení vlastnických práv.

Obec nebo kraj (dále jen "územní samosprávný celek") má právo vlastnit majetek a hospodařit s ním samostatně (§ 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a § 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze).

Podle § 27 odstavec 2 písm. e) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, předává územní samosprávný celek své příspěvkové organizaci svůj majetek do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití. Současně ve zřizovací listině podle § 27 odstavec 2 písm. f) zákona č. 250/2000 Sb. vymezí majetková práva, která organizaci umožní, aby svěřený majetek, včetně majetku získaného její vlastní činností, spravovala pro hlavní účel, k němuž byla zřízena. Podle těchto ustanovení tedy příspěvková organizace zřízená územní samosprávným celkem hospodaří s majetkem územního samosprávného celku, který jí byl tímto územním samosprávným celkem předán do správy a dále pak s majetkem územního samosprávného celku, který byl získán vlastní činností příspěvkové organizace.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví rozsah a způsob vedení účetnictví a jeho průkaznosti, přičemž se vztahuje na subjekty uvedené v § 1 odstavec 2 tohoto zákona, které jsou účetními jednotkami. Mimo jiné jsou účetními jednotkami právnické osoby, které mají sídlo na území ČR. Vztahuje se tedy i na příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem.

Podle ustanovení § 28 odstavec 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, účetní jednotky, které hospodaří s majetkem územně samosprávných celků, o něm účtují a odepisují v souladu s účetními metodami.

Pokud tedy územní samosprávný celek, jako zřizovatel, předal svůj majetek své příspěvkové organizaci do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití, tato příspěvková organizace hospodaří s majetkem územního samosprávného celku. To znamená, že příspěvková organizace tento majetek eviduje na svých majetkových účtech, účtuje o něm a účetně jej odepisuje. Odpisy jsou podle odpisového plánu určeného zřizovatelem zdrojem investičního fondu příspěvkové organizace (§ 31 odstavec 1 písm. a) zákona č. 250/2000 Sb.) Zřizovatel tento majetek sleduje pouze v operativní evidenci. Stejně tak příspěvkové organizace hospodaří s majetkem územního samosprávného celku, který byl získán vlastní činností příspěvkové organizace.

Shora uvedený majetek územního samosprávného celku je tedy majetkem, o kterém příspěvková organizace účtuje v souladu s ustanoveními Účtové osnovy a postupů účtování pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace MF č.j. 283/76 104/2000, a podle ustanovení § 28 odstavec 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Tento majetek odepisuje v souladu s účetními metodami.

Stejným způsobem se postupuje i u majetku, který vložily členské obce do dobrovolného svazku obcí. Opět o tomto majetku účtuje svazek a účetně jej odepisuje a členské obce jej vedou pouze v operativní evidenci.

---

15. Zřizování organizačních složek a příspěvkových organizací okresním úřadem
čj.: 124/24 242/2001 – ref. Mgr. Sabová

Sdělujeme stanovisko k možnosti zřízení organizační složky státu nebo příspěvkové organizace okresním úřadem dle § 2 zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, ve vztahu k ustanovení § 39 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů:

Postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu upravuje zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupováním v právních vztazích. Podle § 4 tohoto zákona mohou k plnění úkolů v rámci své působnosti organizační složky podle tohoto zákona zřizovat jménem státu i ministerstva. Zákon neobsahuje žádné ustanovení, na základě kterého by mohl okresní úřad zřizovat organizační složku státu.

Ustanovení § 54 a násl. zákona č. 219/2000 Sb. upravuje postavení ostatních státních organizací. Mimo jiné se tato ustanovení vztahují i na příspěvkové organizace zřízené podle § 31 zákona č. 576/1990 Sb., rozpočtová pravidla republiky, ve znění pozdějších předpisů, okresními úřady. Podle § 54 odstavce 2 zákona se výkon zřizovatelských funkcí vůči příspěvkovým

organizacím řídí tímto zákonem. Novou příspěvkovou organizaci lze zřídit pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním předpisem; to platí rovněž pro rozhodování o rozdělení, sloučení, splynutí a jiných změnách organizace.

Paragraf § 39 odstavec 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že okresní úřady mohou zřizovat zařízení odborného poradenství pro péči o děti, zařízení sociálně výchovné činnosti, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, výchovně rekreační tábory pro děti, zařízení pro výkon pěstounské péče. Tento zákon však již nestanoví, že okresní úřady mohou zřídit uvedená zařízení jako svou příspěvkovou organizaci. Rovněž nestanoví podmínky, za kterých tuto příspěvkovou organizaci okresní úřad zřizuje (např. způsob zřízení, zřizovací listina a její obsah, účel pro který se zřizuje, statutární zástupce organizace).

Podle ustanovení § 2 odstavec 1 zákona č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, může okresní úřad být podle zvláštního zákona zřizovatelem a může zrušovat organizační složky a příspěvkové organizace. Jak jsme již uvedli, podle současné platné právní úpravy okresní úřad nemůže zřizovat organizační složky státu. Příspěvkové organizace by okresní úřad mohl zřizovat podle zvláštního zákona pouze v případě, že by tento zvláštní zákon stanovil, v souladu s ustanovením § 54 odstavec 2 zákona č. 219/2000 Sb., že okresní úřad pro určitý případ zřizuje příspěvkovou organizaci a současně stanovil podmínky jejího zřízení.

Ustanovení § 2 odstavec 1 zákona o okresních úřadech tedy lze ve vztahu k § 39 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, chápat pouze tak, že okresní úřad je i nadále zřizovatelem organizačních složek státu podle § 51 a příspěvkových organizací podle § 54 zákona č. 219/2000 Sb., což koresponduje i s ustanovením § 37 zákona č.147/2000 Sb., o okresních úřadech.

---

16. Výdaje na pohoštění
čj.:124/19 294/2001 – ref. Mgr. Sabová

Sdělujeme stanovisko k žádosti, zda může okresní úřad v roce 2001 vynakládat peněžní prostředky na pohoštění, a to v souvislosti s ustanovením § 49 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla:

Organizační složka státu, kterou je okresní úřad, může podle ust. § 49 odst. 6 rozpočtových pravidel vynakládat peněžní prostředky na peněžní a věcná ocenění pouze v případě, stanoví-li tak právní předpis. Z uvedeného vyplývá, že pokud tedy právní předpis nestanoví možnost poskytnutí peněžního nebo věcného ocenění organizační složkou státu, nemůže organizační složka státu toto ocenění poskytnout**. Toto ustanovení však nevztahuje na poskytování pohoštění organizační složkou státu.** Poskytování pohoštění rozpočtová pravidla neupravují.

V současné době neexistuje žádný právní předpis, který by upravoval nějaký limit na pohoštění poskytované organizačními složkami státu.

Kromě závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu může správce kapitoly při rozpisu těchto ukazatelů jednotlivým podřízeným složkám a organizacím stanovit podle ustanovení § 23 písm. a) další závazné ukazatele. Od 1. 1. 2001 příjmy a výdaje všech okresních úřadů tvoří kapitolu Okresní úřady členěnou podle jednotlivých OkÚ. Správcem kapitoly je podle § 10 odst. 5 rozpočtových pravidel Ministerstvo financí – oddělení 125. Pro rok 2001 správce kapitoly limity na pohoštění okresním úřadům nestanovil.